

Sygn. akt II Cz 1682/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

Przewodniczący: SSO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi dłużnika J. M.

na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie P. M. w sprawie KM 2203/12 – postanowienie z dnia 25 kwietnia 2013 roku w przedmiocie ustalenia kosztów egzekucji i obciążenia nimi dłużnika

z udziałem wierzyciela (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 28 lipca 2014 roku, w sprawie o sygn. akt IX Co 2925/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie IX Wydział Egzekucyjny, zwolnił dłużnika od kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości (I), oddalił wniosek o ustanowienie adwokata (II) oraz odrzucił skargę (III).

W uzasadnieniu punktu II i III podniósł, iż w doktrynie i judykaturze przyjmuje się, iż wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego powinien zostać uwzględniony wówczas, gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym, a strona występująca z takim wnioskiem jest osobą nieporadną bądź ciężko chorą, czy też w sytuacji, gdy strona jest pozbawiona wolności, zaś w niniejszej sprawie takie okoliczności nie zachodzą. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż niniejsza sprawa jest sprawą ze skargi na czynności komornika. Dodał, iż w postępowaniu ze skargi na czynności komornika nawet w sytuacji, gdy przepisy nakazują odrzucenie skargi, sąd ma obowiązek sprawdzenia z urzędu w ramach sprawowanego nadzoru judykacyjnego prawidłowości prowadzonego postępowania egzekucyjnego i w razie stwierdzenia nieprawidłowości w czynnościach komornika bądź jego zaniechań - wydania komornikowi stosownych zarządzeń celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Również w sytuacji, gdy w ramach merytorycznego rozpoznawania skargi na czynności komornika sąd stwierdzi uchybienia w działaniu komornika wydać musi stosowne polecenia. W sprawach egzekucyjnych bowiem Sąd podejmuje niezbędne czynności z urzędu. Sąd I instancji zaznaczył ponadto, iż co do zasady w postępowaniu ze skargi na czynności komornika sąd orzeka na posiedzeniach niejawnych, na które nie są wzywane strony postępowania. Nie ma więc potrzeby stawiennictwa skarżącego, czy jakiegokolwiek innej osoby do Sądu. Tym bardziej zatem udział adwokata bądź radcy prawnego w postępowaniu ze skargi na czynności komornika nie jest potrzebny. Poza tym Sąd Rejonowy, na podstawie samej treści skargi, jak i pozostałych pism stwierdził, iż dłużnik nie jest osobą nieporadną. Wskazał, iż w składanych obszernych pismach skarżący przedstawia swoje stanowisko w sposób zrozumiały, a także formułuje i uzasadnia wnioski, co świadczy to o tym, że nie jest osobą nieporadną, czy niezdolną do samodzielnego działania.

Wobec powyższego Sąd I instancji uznał wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu za bezzasadny i jako taki oddalił. Jednocześnie Sąd zwrócił uwagę, iż mimo nieprzyznania skarżącemu pełnomocnika i braku prawomocności tego rozstrzygnięcia brak było przeszkód do rozpoznania wniesionej skargi na czynności komornika. Sąd Rejonowy w oparciu o wyrok Sąd Najwyższego z dnia (...) (...) stwierdził bowiem, iż nieprzyznanie fachowego pełnomocnika z urzędu, bądź nierozpoznanie wniosku o taką pomoc może być kwalifikowane jako powodujące nieważność postępowania wskutek pozbawienia strony możliwości obrony jej praw. Dotyczy to jednak tylko sytuacji, gdy strona swoim zachowaniem wykazuje nieznaną reguł postępowania lub nieporadność, prowadzącą do tego, że przy faktycznym lub prawnym skomplikowaniu sprawy nie jest w stanie wykorzystać prawnych możliwości prawidłowego jej prowadzenia. Sąd podniósł zaś, iż pisma skarżącego wskazują, że nie jest on w stanie powodującym niemożność prowadzenia przez niego swoich spraw, a udział adwokata w sprawie ze skargi na czynności komornika nie jest potrzebny, tym bardziej, że sprawa ze skargi na czynności komornika nie jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym. Dodał, iż rozpoznając skargę na czynności komornika mimo braku prawomocności orzeczenia w przedmiocie oddalenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika należało mieć na względzie również konieczność zapewnienia właściwej sprawności postępowania wywołanej skargą na czynności komornika.

W ocenie Sądu pierwszej instancji skarga podlegała odrzuceniu.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, iż jak wynika ze złożonych przez Komornika akt sprawy KM 2203/12, odpis postanowienia z dnia 25 kwietnia 2013 roku został doręczony dłużnikowi w dniu 29 kwietnia 2013 roku. Ze skargą na czynności należało zatem wystąpić najpóźniej w dniu 6 maja 2013 roku. Sąd podniósł, iż skarga wniesiona w piśmie skierowanym do Sądu w dniu 10 kwietnia 2014 roku jest zatem spóźniona i jako taka podlega odrzuceniu.

Sąd I instancji podkreślił przy tym, iż analiza akt sprawy KM 2203/12 doprowadziła do wniosku, że mimo odrzucenia skargi w sprawie nie zachodzi podstawa do podjęcia przez Sąd czynności w trybie przepisu art. 759 § 2 kpc. Sąd Rejonowy podniósł, iż na wniosek wierzyciela (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie P. M. prowadził przeciwko dłużnikowi postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 2203/12 na podstawie tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w S. I Wydział Cywilny z dnia 31 października 2011 roku, sygn. I C 2495/09, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 30 maja 2012 roku. Egzekucja była prowadzona ze świadczenia pobieranego przez dłużnika z(...)i została zakończona postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 roku w wyniku wyegzekwowania całości należności. Postanowieniem tym Komornik ustalił również koszty egzekucji w łącznej wysokości 443,21 zł.

Sąd I instancji zaznaczył, iż zgodnie z zasadą postępowania egzekucyjnego, wynikającą z art. 770 kpc i przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji, dłużnik jest obowiązany do pokrycia kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty te obejmują opłaty należne komornikowi za prowadzenie egzekucji oraz wydatki w toku egzekucji. Kosztami postępowania egzekucyjnego są również koszty zastępstwa prawnego wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym.

Według Sądu w sprawie egzekucyjnej KM 2203/12 powstały koszty, obejmujące wydatki oraz należną Komornikowi opłatę za prowadzenie egzekucji. Koszty te obciążają dłużnika, bowiem dłużnik jest obowiązany do pokrycia kosztów celowo wszczętej egzekucji. Na koszty te złożyły się następujące wydatki: koszty doręczenia środków pieniężnych (przelewów) – 11 zł, koszty zapytań – 45 zł, koszty doręczenia korespondencji – 68 zł, opłata za zlecenie poszukiwania majątku dłużnika – 59,49 zł i opłata na rzecz Komornika w wysokości 259,72 zł, obliczona jako 8 % od wyegzekwowanej na rzecz wierzyciela kwoty 3246,42 zł. Koszty te znajdują odzwierciedlenie w aktach sprawy i znajdującej się w nich karcie rozliczeniowej. Koszty te zostały już od dłużnika wyegzekwowane wraz z należnościami na rzecz wierzyciela. Obecnie Komornik nie wezwał dłużnika do zapłaty tych kosztów, ani nie podjął żadnych czynności w celu egzekucji kosztów. Akta sprawy KM 2203/12 liczą 46 kart i kończą się postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 roku.

Sąd Rejonowy wskazał, iż w każdej sprawie egzekucyjnej po zakończeniu postępowania egzekucyjnego komornik jest obowiązany ustalić koszty tego postępowania. Koszty te co do zasady obciążają dłużnika, przy czym koszty te komornik

ustala bez względu na sytuację życiową, zdrowotną czy materialną dłużnika. Sąd dodał, iż obowiązujące przepisy nie przewidują instytucji umorzenia przez sąd kosztów egzekucji należnych komornikowi. W wyniku rozpoznania skargi na czynności komornika nawet w wypadku, gdy sytuacja majątkowa dłużnika jest bardzo trudna, sąd nie może orzec o umorzeniu kosztów należnych komornikowi. Wobec powyższego Sąd I instancji doszedł do przekonania, iż w sprawie KM 2203/12 brak podstaw do wydania przez Sąd orzeczenia na podstawie art. 759 § 2 kpc.

Na powyższe postanowienie dłużnik złożył zażalenie i zaskarżając postanowienie w części tj. co do punktu II, wniósł o jego zmianę i uwzględnienie wniosku o przyznanie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu skarżący zawarł wywody dotyczące jego sytuacji osobistej, powstania tytułu egzekucyjnego oraz prowadzonej egzekucji. Skarżący podał między innymi, iż jego dochody z emerytury nie wystarczają nawet na leki oraz wskazał, iż jego zdaniem emeryci powinni mieć darmowego obrońcę. Dodał też, iż Sąd nietrafnie przyjął, że skarżący dobrze sobie radzi w postępowaniu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo oddalił wniosek o ustanowienie na rzecz skarżącego pełnomocnika z urzędu. Stosownie do treści art. 117 § 5 kpc, sąd uwzględni wniosek strony o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Sąd Odwoławczy podzielił stanowisko Sądu I instancji, iż taka okoliczność nie zachodzi w przedmiotowej sprawie. Sąd Rejonowy trafnie bowiem zwrócił uwagę, iż niniejsza sprawa jest sprawą ze skargi na czynności komornika, w którym to postępowaniu nawet w sytuacji, gdy przepisy nakazują odrzucenie skargi, sąd ma obowiązek sprawdzenia z urzędu w ramach sprawowanego nadzoru judykacyjnego prawidłowości prowadzonego postępowania egzekucyjnego i w razie stwierdzenia nieprawidłowości w czynnościach komornika bądź jego zaniechań - wydania komornikowi stosownych zarządzeń celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Również w sytuacji, gdy w ramach merytorycznego rozpoznawania skargi na czynności komornika sąd stwierdzi uchybienia w działaniu komornika wydać musi stosowne polecenia. W sprawach egzekucyjnych bowiem Sąd podejmuje niezbędne czynności z urzędu.

Sąd I instancji zasadnie również podniósł, iż co do zasady w postępowaniu ze skargi na czynności komornika sąd orzeka na posiedzeniach niejawnych, na które nie są wzywane strony postępowania. Nie ma więc potrzeby stawiennictwa skarżącego, czy jakiegokolwiek innej osoby do Sądu wobec czego tym bardziej udział adwokata bądź radcy prawnego w postępowaniu ze skargi na czynności komornika nie jest potrzebny.

Ponadto na uwagę zasługuje okoliczność, iż skarżący, mimo braku wykształcenia prawniczego formułuje swoje pisma logicznie i zrozumiale. Dodać należy, iż skarżący nie musi posługiwać się skomplikowaną terminologią czy też powoływać się na konkretne przepisy prawa. Sąd Odwoławczy zauważa przy tym, iż z treści sporządzanych przez skarżącego pism nie wynika aby osoba je sporządzająca miała trudności z formułowaniem myśli i spostrzeżeń, wobec czego brak jest podstaw do przyznania jej na tym etapie postępowania pełnomocnika z urzędu.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc, w zw. z art. 397 § 2 kpc, orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)

-(...)

(...)

(...)